

**Π.Δ. 228/2000: ΑΔΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ
(ΦΕΚ Α' 197/12.9.2000)**

Όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 210/2003¹, ΦΕΚ Α' 168/2.7.2003, και ισχύει σήμερα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 28 του Νόμου 2646/98 (ΦΕΚ Α' 236/98).
2. Την από 18-6-99 εισήγηση της Επιτροπής Εκπαίδευσης μετεκπαίδευσης του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.).
3. Την αριθμ. 14 απόφαση της 150ης Ολομέλειας 15-7- 99/19-7-99 του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.
4. Την αριθμ. 14 απόφαση της 156ης Ολομέλειας 16-12- 99 του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.
5. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/85 όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ Α' 154/92) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ Α' 28/97).
6. Την αριθ. 2850/18-4-2000 Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Πρόνοιας Χριστίνα Σπυράκη και Δημήτριο Θάνο" (ΦΕΚ Β' 565/2000).
7. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού και των Ασφαλιστικών Οργανισμών.
8. Την αριθμ. 296/2000 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1: Εκτέλεση Υπερήχων

1. Οι υπέρηχοι εκτελούνται:
 - α) Από τους Ακτινοδιαγνώστες, Ακτινοθεραπευτές Ογκολόγους, για το σύνολο των υπό εξέταση οργάνων ή οστών.
 - β) Από τους ειδικούς γιατρούς οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε εξέταση των οργάνων της ειδικότητάς τους μετά από δμηνη εκπαίδευση, μετά τη λήψη της ειδικότητας.

Η άδεια εκτέλεσης υπερήχων της περίπτωσης 1(β) αποκτάται κατόπιν εξετάσεων ενώπιον Τριμελούς Επιτροπής.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και αποτελείται από ένα γιατρό Ακτινοδιαγνωστικής ο οποίος προεδρεύει και δυο γιατρούς της αντίστοιχης ειδικότητας που έχουν άδεια εκτέλεσης υπερήχων.

- γ) Οι εξετάσεις για τη χορήγηση άδειας εκτέλεσης υπερήχων διενεργούνται δύο (2) φορές το χρόνο, κατά τους μήνες Μάιο και Νοέμβριο αντίστοιχα, και είναι προφορικές.

Σε περίπτωση αποτυχίας, οι ειδικευμένοι ιατροί έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις για την απόκτηση άδειας εκτέλεσης υπερήχων για δύο (2) φορές ακόμη.

¹ Οι τροποποιήσεις που επήλθαν με το Π.Δ. 210/2003 εντοπίζονται με πλάγια γραμματοσειρά.

Σε περίπτωση απόρριψης για τρίτη φορά έχουν δικαίωμα να παρουσιαστούν εκ νέου στις εξετάσεις μετά από τριμήνη εκπαίδευση στους υπερήχους.

- δ) Ειδικοί ιατροί που έχουν μετεκπαιδευτεί στους υπερήχους σε Νοσοκομεία του Εξωτερικού σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, δύνανται να αναγνωρίσουν την εκπαίδευση αυτή, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας και να αποκτήσουν την άδεια εκτέλεσης υπερήχων.

2.

- α) Οι Καρδιολόγοι μπορούν να εκτελούν διαθωρακικά υπερηχογραφήματα DOPPLER καρδίας και αορτικού τόξου, εφόσον έχουν εκπαιδευτεί 5 μήνες κατά τη διάρκεια της ειδικεύσής τους για λήψη ειδικότητας Καρδιολογίας.

Η σχετική άδεια εκτέλεσης υπερήχων χορηγείται χωρίς εξετάσεις.

- β) Για τις νεώτερες τεχνικές, εκτός των ανωτέρω (ECHO STRESS, COLOR KINESIS, DOPPLER TISSUE IMAGING, HARMONICS) απαιτείται εξάμηνη εκπαίδευση μετά τη λήψη της ειδικότητας σε αναγνωρισμένα ειδικά Κέντρα.

Ειδικότερα για μεν την διοισοφάγειο ηχοκαρδιογραφία, απαιτείται όπως ο εκπαιδευόμενος καρδιολόγος πραγματοποιήσει τουλάχιστον 25 εισαγωγές του γαστροσκοπίου υπό την επίβλεψη γαστρεντερολόγου ή ηχοκαρδιογραφιστού και να συμμετάσχει και γνωματεύσει σε τουλάχιστον 50 εξετάσεις διοισοφάγειας ηχοκαρδιογραφίας υπό την επίβλεψη του Διευθυντού του εργαστηρίου, δια δε τη δυναμική ηχοκαρδιογραφία (με κόπωση ή φαρμακευτική) και την ενδοστεφανιαία υπερηχογραφία θα πρέπει να συμμετάσχει στη διενέργεια τουλάχιστον 50 εξετάσεων και στην ερμηνεία τουλάχιστον 100 εξετάσεων αντιστοίχως.

Αναφορικά δε προς τις νεώτερες τεχνικές COLOR KINESIS, DOPPLER, TISSUE IMAGING, HARMONICS θα πρέπει να συμμετάσχει και να γνωματεύσει σε συνολικά εκατό (100) εξετάσεις.

Οι καρδιολογικές μονάδες που δύνανται να εκπαιδεύσουν καρδιολόγους στις νεώτερες τεχνικές πρέπει να εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του παρόντος και επιπρόσθετα στην καρδιολογική μονάδα να λειτουργεί αιμοδυναμικό εργαστήριο.

Η σχετική άδεια εκτέλεσης υπερήχων χορηγείται κατόπιν εξετάσεων ενώπιον της ανωτέρω τριμελούς Επιτροπής.

3. Όσοι γιατροί με Ειδικότητα Ακτινοδιαγνωστικής, Ακτινοθεραπευτικής - Ογκολογίας και Καρδιολογίας δεν έχουν εκπαιδευτεί στους υπερήχους κατά τη διάρκεια της ειδικεύσής τους, υποχρεούνται σε δμήνη εκπαίδευση προκειμένου να έχουν το δικαίωμα εκτέλεσης υπερήχων.

4. Γιατροί με τις κάτωθι ειδικότητες δεν εκτελούν υπερήχους:
(Πνευμονολογία - Φυματιολογία), Αλλεργιολογία, Δερματολογία, Ιατροδικαστική, (Νευροχειρουργική), Πλαστική Χειρουργική, (Ρευματολογία), (Ιατρική της Εργασίας), (Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση).

(Οι εντός () ειδικότητες διεγράφησαν με την παρ. β του αρθρ. 1 του Π.Δ. 210/2003)

Άρθρο 2: Καθορισμός των οργάνων για κάθε ιατρική ειδικότητα για εκτέλεση υπερήχων

- Ακτινολόγοι - Παιδίατροι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα για το σύνολο των οργάνων.
- Αγγειοχειρουργοί: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα αγγείων (αρτηριών φλεβών).
- Γαστρεντερολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα: γαστρεντερικού σωλήνα, δηλαδή οισοφάγου, στομάχου, δωδεκαδακτύλου, λεπτού και παχέος εντέρου, πρωκτού, καθώς επίσης και υπερηχογραφήματα ήπατος, σπληνός, παγκρέατος, χοληφόρων και ενδοσκοπική υπερηχογραφία των οργάνων αυτών.
- Μαιευτήρες - Γυναικολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα έσω γεννητικών οργάνων και παρακολούθηση κύησης.

- Καρδιολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα καρδιάς και αορτικού τόξου καθώς και διοισοφαγικά.
- Παθολόγοι - Χειρουργοί - Γενικοί Γιατροί: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα για το σύνολο των οργάνων της κοιλιακής χώρας.
Τα όργανα της κοιλιακής χώρας είναι:
 - Περιτοναϊκή κοιλότητα
 - Κοιλιακή μοίρα οισοφάγου
 - Στόμαχος - δωδεκαδάκτυλο
 - Α. έντερο
 - Π. έντερο
 - Ήπαρ
 - Σπλην
 - Μήτρα - σάλπιγγες - ωοθήκες
 - Εξωπεριτοναϊκά όργανα κοιλίας
 - Πάγκρεας
 - Νεφροί
 - Επινεφρίδια
 - Ουρητήρες
 - Μεγάλα αγγεία
 - Ουροδόχος κύστη
 - Προστάτης
 - Ορθόν
- Ορθοπεδικοί: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα μαλακών μορίων και αρθρώσεων άνω - κάτω άκρων και σπονδυλικής στήλης.
- Ουρολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα νεφρών - κύστεως - προστάτου.
- Νεφρολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα νεφρών - ουρητήρων - ουροδόχου κύστεως.
- Οφθαλμίατροι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα για το όργανο του οφθαλμού.
- Ωτορινολαρυγγολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα περιοχής τραχήλου.
- Ενδοκρινολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα θυροειδούς, παραθυροειδούς, παραθυροειδούς και λοιπών ενδοκρινών αδένων.
- Νευρολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα διακρανίως.
- Ακτινοθεραπευτές - Ογκολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα για το σύνολο των υπό εξέταση οργάνων ή ιστών.
- *Γιατροί με ειδικότητα: Παθολογικής Ογκολογίας, Αιματολογίας, Ιατρικής της Εργασίας: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα για το σύνολο των οργάνων της κοιλιακής χώρας.*
- *Πνευμονολόγοι Φυματιολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπέρηχους των οργάνων της ειδικότητας με ειδικές ενδοσκοπικές τεχνικές και κυρίως με το οισοφάγειο DOPPLER ή με οιοσδήποτε άλλες καθε τηριαστικές μεθόδους έχουν επιλέξει.*
- *Γιατροί με ειδικότητα Χειρουργικής Θώρακος: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα των οργάνων της ειδικότητας με ειδικές ενδοσκοπικές τεχνικές.*
- *Γιατροί με ειδικότητα Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα μαλακών μορίων και αρθρώσεων άνω κάτω άκρων και σπονδυλικής στήλης.*
- *Ρευματολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπέρηχους για οστική πυκνομετρία, αρθρικών θυλάκων, τένοντες μυών και υμένων καθώς και για ειδικές τεχνικές διάγνωσης ρευματολογικών νόσων από την εξέταση αγγείων (όπως η κροταφική αγγειίτις).*

- *Ιατροί με ειδικότητα Χειρουργικής Παιδών: μπορούν να εκτελούν, προκειμένου περί παιδιών, υπερηχογραφήματα για το σύνολο των οργάνων της κοιλιακής χώρας.*
- *Νευροχειρουργοί: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα εγκεφάλου και νωπιαίου μυελού.*
- *Αναισθησιολόγοι: μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα με ειδικές τεχνικές όπως οι Πνευμονολόγοι Φυματιολόγοι, καθώς και υπερηχογραφήματα για την τοποθέτηση ειδικών καθετήρων αντιμετώπισης του πόνου.*

Άρθρο 3: Καθορισμός κριτηρίων για την αναγνώριση των Νοσοκομειακών Μονάδων ως κατάλληλων για την εκπαίδευση των γιατρών στους υπερήχους.

1. Η εκπαίδευση στους υπερήχους γίνεται σε Νοσοκομειακές Μονάδες Ακτινολογικά Εργαστήρια Περιφερειακών Γενικών Νοσοκομείων ή Τμήματα που εκτελούν τα αντίστοιχα των ειδικοτήτων υπερηχογραφήματα) που πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) Χορηγούν πλήρη ειδικότητα.
- β) Εκτελείται ικανός αριθμός εξετάσεων του κάθε αντικειμένου επί ημερησίας βάσεως.
- γ) Υφίσταται υπεύθυνος της λειτουργίας του Εργαστηρίου του Τμήματος ή της Μονάδας ο οποίος να διαθέτει ανάλογη εμπειρία σε εργαστήριο υπερήχων αντίστοιχο με την ειδικότητά του και να έχει άδεια εκτέλεσης υπερήχων Αναγκαία, επίσης, θεωρείται η στελέχωση του εργαστηρίου με εξειδικευμένο προσωπικό εφόσον τούτο είναι δυνατό.
- δ) Υπάρχει αρχείο εξετάσεων.
- ε) Το τμήμα διαθέτει τακτική εκπαιδευτική δραστηριότητα, ανά εβδομάδα και ανά μήνα, ενασχόλησης με τους υπερήχους.
- στ) Τα μηχανήματα υπερήχων είναι εγκατεστημένα κατ' αρχήν στο Ακτινολογικό Εργαστήριο για να εξυπηρετούν πολλαπλές χρήσεις αντίστοιχα με την ειδικότητα των Νοσοκομείων, εκτός των μηχανημάτων των Χειρουργικών, Καρδιολογικών και Γυναικολογικών μονάδων λόγω της ιδιαιτερότητάς τους.

Έχουν χρήση των μηχανημάτων οι εκτελούντες την δμηνη επιπλέον της ειδικότητας εκπαίδευση.

- ζ) Η εκπαιδευτική Μονάδα, Τμήμα ή Εργαστήριο, με ευθύνη του Δ/ντή υποχρεούται να εξασφαλίζει τη συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στις υπερηχογραφικές πράξεις (κυρίως εκτέλεση και διάγνωση) με ελάχιστο αριθμό ανά μήνα εκπαίδευσης τα 30 υπερηχογραφήματα ανά εκπαιδευόμενο.
2. Ο εκπαιδευόμενος οφείλει να συμμετέχει ανελλιπώς στο πρόγραμμα εκτέλεσης των υπερηχοτομογραφιών και μετά το πέρας της εκπαίδευσής του λαμβάνει πιστοποιητικό στο οποίο αναγράφεται πλήρως η δραστηριότητά του και ο αριθμός των πράξεων στις οποίες συμμετείχε.
 3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, μετά από γνώμη της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Μετεκπαίδευσης του ΚΕ.Σ.Υ., αναγνωρίζονται οι νοσοκομειακές μονάδες που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις ως κατάλληλες για την εκπαίδευση των ειδικευμένων γιατρών στους υπερήχους και καθορίζεται ο αριθμός των ανωτέρω γιατρών που μπορούν να εκπαιδευθούν στις μονάδες αυτές.
 4. Οι γιατροί για την δμηνη εκπαίδευση στους υπερήχους θα τοποθετούνται ως άμισθοι υπεράριθμοι με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

Η τοποθέτηση θα γίνεται βάσει της σειράς προτεραιότητας των αιτήσεων των ενδιαφερομένων γιατρών.

Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. θα εκπαιδεύονται στους υπερήχους λαμβάνοντας εκπαιδευτική άδεια σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που αφορά τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 4: Μεταβατικές διατάξεις

- α. Η άδεια εκτέλεσης υπερήχων χορηγείται, χωρίς εξετάσεις, σε Καρδιολόγους γιατρούς οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί στους υπερήχους κατά τη διάρκεια της ειδικεύσεώς τους, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Δ/τος.
- β. Η άδεια εκτέλεσης υπερήχων χορηγείται κατόπιν εξετάσεων σε γιατρούς λοιπών ειδικοτήτων οι οποίοι έχουν συμπληρώσει μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Δ/τος, εξαμηνιαία εκπαίδευση στους υπερήχους.

Άρθρο 5: Ειδικές διατάξεις

- α. Οι γιατροί που έχουν ήδη αποκτήσει άδεια εκτέλεσης υπερηχογραφήματων της ειδικότητάς τους, μπορούν να εκτελούν υπερηχογραφήματα μόνο της ειδικότητάς τους, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του παρόντος Δ/γματος.
- β. Οι άδειες εκτέλεσης υπερηχογραφήματων στις αγγειολογικές παθήσεις παύουν να ισχύουν από της δημοσίευσης του παρόντος Δ/γματος).*

(Η περ.β' καταργήθηκε με το άρθρ.4 του Π.Δ. 210/2003.)

- γ. Από τη δημοσίευση του παρόντος Δ/γματος παύει να ισχύει κάθε αντίθετη διάταξη.

Στον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Δ/τος.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2000
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Δ. ΘΑΝΟΣ